

เหตุในการจับกุม

ร้อยตำรวจโท สุเมธ ลิขิตชนานันท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-381-6

013413

118040640

CAUSE TO ARREST

Police Lieutenant Sumet Likittananand

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

เหตุในการจับกุม

โดย

ร้อยตำรวจโท สุเมธ ลิขิตอนานันท์

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชววิไลจูล)

..... กรรมการ

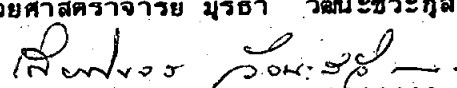
(อาจารย์ เรียงธรรม ลีคหลี)

..... กรรมการ

(อาจารย์ กนก อินทร์พรหม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นุรธา วัฒนะชีวะกุล)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติขจร วัฒนะสวัสดิ์)

.....

(รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ของบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมนั้นควบคู่ไปด้วย ซึ่งจะต้องหาทางที่จะให้วัตถุประสงค์ทั้งสอง-
ประการดังกล่าวนี้สัมฤทธิ์ผลดังที่ได้มุ่งหมายไว้ เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้มุ่งหมายไว้
ดังกล่าวข้างต้น ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นจะต้องมีการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของ
กฎหมายในเรื่องการจับที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้บ้าง อย่างไรก็ตามจะต้องพึงยึดเป็นหลักไว้ตลอด
เวลาว่าการดำเนินการในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายนั้นก็อย่าได้คำนึง เฉพาะที่จะมุ่งให้ความ
คุ้มครองเพียงสิทธิเสรีภาพของราษฎรอย่างเดียวเท่านั้น ควรจะพิจารณาถึงความมั่นคงและ
ความปลอดภัยของสังคมในส่วนรวมด้วย .

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Cause to Arrest
Name Police Lieutenant Sumet Likittananand
Thesis Advisor Associate Professor. Pitoon Kongsomboon
Department Law
Academic Year 1985

ABSTRACT

Arrest is a measure of law enforcement of the State. The main reason of arrest is to bring the offender to criminal justice process. No doubt this might affect the rights and freedom of a person. Although the Thai Criminal Procedure Code provides measures to secure persons from wrongful acts exercised by administrative or police officials as also stated in the Constitution, it seems that the provisions in the Thai Criminal Procedure Code rather present benefit to those officials in the performance of their duties of arrest than protect the rights of a person. It can be said that the security and safety of State are the most important factors. So it is to be feared that the power of arrest by law easily causes injurious to persons and the rigidity of giving bail to offenders after arrest is also faced with difficulties.

This thesis focuses on the problems of arrest with regard to the exercise of an official function in the Code which can easily cause conflicts between the interest of State and a person. Such procedure has to be redressed by balancing each other's interest. However, the provisions of law concerning the power of arrest should be improved in two aspects relating to the rights and freedom of a person, and for the security and safety of the society.

กิตติกรรมประกาศ

ในการค้นคว้าวิจัย เพื่อทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาสละ เวลา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ผู้เขียนทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้าให้ข้อคิด ทักสนคดี การเขียน ตลอดจนให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง นอกจากนี้ท่านยังได้กรุณาตรวจแก้ไขจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชวิลกุล ที่กรุณาสนับสนุนโครงร่างวิทยานิพนธ์ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และที่ผู้เขียนจะลืมเสียมิได้คือขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุรธา วัลณะชีวะกุล ที่ท่านกรุณาให้แนวความคิดและสนับสนุนโครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แต่แรกเริ่ม และได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ~~ศาสตราจารย์~~ ศาสตราจารย์ ดร.เกียรติขจร วัจนะสวัสดี ท่านอาจารย์ เรืองธรรม ลัดพลี ท่านอาจารย์ กนก อินทร์พรชัย ที่ได้ให้ข้อมูลตลอดจนตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิต มั่นสุข พ.ศ.ท.สุรพล รอดคำดี พ.ศ.ท.ดุขฎิ ธิรพันธุ์ และ พ.ศ.ท.เรวัต ดันนานนท์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอดนับแต่เริ่มการศึกษา ค้นคว้า จนกระทั่งวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากมีคุณค่าและประโยชน์ในการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ อยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดามารดา เจ้าหน้าที่ตำราวจผู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เพื่อความสงบสุขของสังคม ตลอดจนเพื่อน ๆ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรัก ความเมตตากรุณา จนผู้เขียนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จ

2.3.5	การคุ้มครองตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี	49
3.	การจับโดยมีหมายจับและไม่มีหมายจับ	47
3.1	ความหมายของคำว่า "จับ"	47
3.2	วัตถุประสงค์ของการจับ	45
3.3	ความสัมพันธ์ระหว่างการจับและการควบคุมตัว	56
3.4	การจับโดยมีหมายจับ	59
3.4.1	เหตุในการออกหมายจับ	59
3.4.1.1	เมื่อผู้ต้องหาซึ่งถูกสงสัยโดยมีเหตุอันควรหรือจำเลยเป็นผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง	63
3.4.1.2	เมื่อความคิดที่ผู้ต้องหาถูกสงสัย โดยมีเหตุอันควรหรือที่จำเลยถูกฟ้องนั้นมีอัตราโทษอย่างสูง ตั้งแต่สามปีขึ้นไป	68
3.4.1.3	เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งไม่ได้ถูกควบคุมหรือขังอยู่ไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัด โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรได้หลบหนีไป มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานโดยทางตรงหรือทางอ้อม	71
3.4.1.4	เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกปล่อยชั่วคราวมิสามารถทำสัญญาประกันให้จำนวนเงินสูงกว่าเดิมหรือหาหลักประกันมาเพิ่มให้ดีกว่าเดิม	75
3.4.2	ผู้มีอำนาจออกหมายจับและการออกหมายจับโดยชอบ	76
3.4.2.1	ผู้มีอำนาจออกหมายจับ	77
3.4.2.2	การออกหมายจับโดยชอบ	85
3.4.3	การจับตามหมายจับ	90
3.4.3.1	ผู้จัดการตามหมายอาญา (หมายจับ)	90
3.4.3.2	วิธีจัดการตามหมายจับ	93

3.4.3.3	ความคุ้มครอง เมื่อได้มีการปฏิบัติตามมาจจับ	94
3.5	การจับโดยไม่มีหมายจับ	94
3.5.1	แนวความคิดเกี่ยวกับการจับโดยไม่มีหมายจับ	94
3.5.2	บทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ให้ อำนาจเจ้าพนักงานจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ	95
3.5.3	หลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ทำการจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับตาม บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 78	96
3.5.3.1	เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า	96
3.5.3.2	เมื่อพบบุคคลนั้นกำลังพยายามกระทำความผิดหรือ พบโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นจะกระทำ ความผิดโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่น อันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด	101
3.5.3.3	เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้นั้นได้กระทำความผิด มาแล้วและจะหลบหนี	104
3.5.3.4	เมื่อมีผู้ขอให้จับโดยแจ้งว่าบุคคลนั้นได้กระทำ ความผิดและแจ้งด้วยว่าได้ร้องทุกข์ไว้ตาม ระเบียบแล้ว	111
3.5.3.5	กรณีเป็นการจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจชั้นผู้ใหญ่	117
3.6	ปัญหาทางกฎหมายอันสืบเนื่องมาจากการจับ	119
3.6.1	การจับในที่รโหฐาน	119
3.6.2	ความเกี่ยวพันระหว่าง เรื่องการจับ โดยไม่มีหมายจับตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 78 (2) กับวิธีการ เพื่อความปลอดภัยตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมาย อาญา	129

บทที่	หน้า
4. วิธีการจับและการควบคุมตัวผู้ถูกจับ	136
4.1 โดยวิธีการจับ	136
4.1.1 วิธีการที่จะทำให้การจับสำเร็จ สมความมุ่งหมาย	136
4.1.1.1 ความเหมาะสมในการจับ	138
4.1.1.2 การป้องกันที่เหมาะสมกับพฤติการณ์ในการจับ ..	139
4.1.1.3 ความเหมาะสมในการควบคุมระหว่างทำการจับกุม	140
4.1.2 การแจ้งข้อหาให้ผู้ถูกจับทราบ	144
4.1.2.1 วัตถุประสงค์ของการแจ้งข้อหา	146
4.1.2.2 การแจ้งข้อหาของเจ้าพนักงาน	147
4.1.2.3 การแจ้งข้อหากับการคุ้มครองเสรีภาพส่วนบุคคล	152
4.1.3 กรณีผู้ถูกจับถึงแก่ความตายในระหว่างทำการจับกุม	153
4.1.3.1 วิวัฒนาการของกฎหมาย	153
4.1.3.2 ขั้นตอนการได้ส่วนชั้นสูตรพลิกศพ	155
4.1.4 ระยะเวลาในการส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และวิธีการควบคุมตัวผู้ถูกจับ	162
4.1.4.1 ระยะเวลาในการส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ	162
4.1.4.2 วิธีการและระยะเวลาควบคุมตัวผู้ถูกจับ	166
(1) วิธีการควบคุมตัวผู้ถูกจับในชั้นจับกุม	166
(2) ระยะเวลาควบคุมตัวผู้ถูกจับในชั้นสอบสวน	169
4.2 การจับโดยวิธีการ เชิญตัวผู้ถูกจับมาพบพนักงานสอบสวน	177
4.3 มาตรการคุ้มครองผู้ถูกควบคุมโดยมิชอบ	179
5. บทสรุปและข้อ เสนอแนะ	183
บรรณานุกรม	206
ภาคผนวก	210
ประวัติผู้เขียน	237